

לשמור על החיות שלאט נעלמות

מלכודות של פועלים זרים מאיימות
על עולם החי של ישראל

חקלאי יקר!

שיתוף הפעולה שלך חיוני. יחד נשמור
על דו-קיום של חקלאות וטבע.
זקוק לסיוע, להדרכה ולעצה? אינך בודד בשטח.
התקשר אלינו ונבוא בשמחה לסייע לך.

מקשיבים לכם, איתכם בקו החי:
טל' *3639

בתמונה: קרקל | צילום: יורם שפיר

GITAM EBBDO

בן אדם למקום

הפקה: אגף הסברה
רח' עם ועולמו 3, ירושלים 95463
www.parks.org.il | *3639 |

שתי סצינות

תארו לכם צבי מדלג מעל גל אבנים בשדה ולפתע לולאה נכרכת בכוח על רגלו. בדרך כלל הרגל נשברת. הצבי מוטל פצוע בשדה. עורבים קצרי סבלנות מתחילים לנקר בבשרו בעוד הצבי מביט בהם חסר אונים בעיניו הגדולות... קאט.

שוו בנפשכם קרקל יוצא מן הסבך. הוא בדיוק עכשיו אורב לטרפו. החתול מזנק אך לולאה נכרכת לפתע סביב גופו. ככל שהוא מנסה להימלט ממנה, הלולאה מתהדקת יותר. מישהו מתקרב אליו ובידו סכין גדולה... קאט.

זה איננו "סרט טבע". זה קורה במציאות, אולי אפילו בשדה שלך. האם אתה באמת רוצה להיות אחראי לדבר מעין זה?

גם שדה וגם טבע

החקלאים זקוקים לידיים עובדות. זה ברור ואיש אינו מערער על כך. כדי להמשיך את עצם קיומה של החקלאות בישראל, עובדים בארץ פועלים זרים.

אנחנו בעד החקלאים. נופים של שדות ירוקים הם בעינינו ערך לא פחות חשוב מחורש טבעי ומנחל זורם. אנחנו בטוחים שכחקלאים החיים בטבע וחיים מן הטבע, גם אתם רוצים שהצבי והקרקל, השועל, החוגלה ושאר חיות הבר שלנו, ימשיכו להיות חלק מהנוף הארצישראלי.

סכנה ממשית לטבע

הרוב המכריע של הפועלים החקלאים הזרים הם עובדים חרוצים. אלא שמיעוט משמעותי מהם עוסק, אם כתחביב ואם כחלק מתרבות החיים שלו, בציד חיות בר למאכל. שיטת הציד הנפוצה היא הצבת מלכודות, בעיקר מלכודות לולאה, שהכנתן פשוטה וזולה. כל מה שצריך הוא חבל דק וחזק.

הפועלים הזרים, המונים על פי ההערכה כ-30,000, הם ציידים מעולים. המלכודות שחלקם מציבים לוכדות יונקים, זוחלים ועופות רבים. אם הפועלים הזרים ימשיכו בציד הבלתי חוקי, הם ימיטו אסון על אוכלוסיות גדולות של בעלי חיים עד כדי הכחדה מאזורים נרחבים בישראל.

רשות הטבע והגנים פועלת להסברה מקיפה לעובדים הזרים בחקלאות ולמעסיקהם בדבר ציד לא חוקי. פעילות זו כוללת הסברה בשטח בעזרת מתורגמנים והפצת חומר הסברה לעובדים הזרים בארצות מוצאם עוד לפני הגעתם לארץ. נוסף על כך, ננקטים צעדי אכיפה וענישה להגברת ההרתעה. לצערנו אין בכך די.

מה קורה בשטח?

מדי שבוע מתגלות בשטחים הפתוחים עשרות מלכודות שאינן מבחינות בין סוגים שונים של בעלי חיים, והנלכדים בהן מתים בדרך אכזרית מאוד. המלכודות נעשות בעזרת ציוד פשוט ובדרך כלל קשה מאוד לזהותן בשטח. לא פעם ולא פעמיים אתה עלול לחלוף ליד מלכודת בקרבת השטח שלך בלי להבחין בקיומה. למרות זאת, אתה אחראי על הנעשה סביבך.

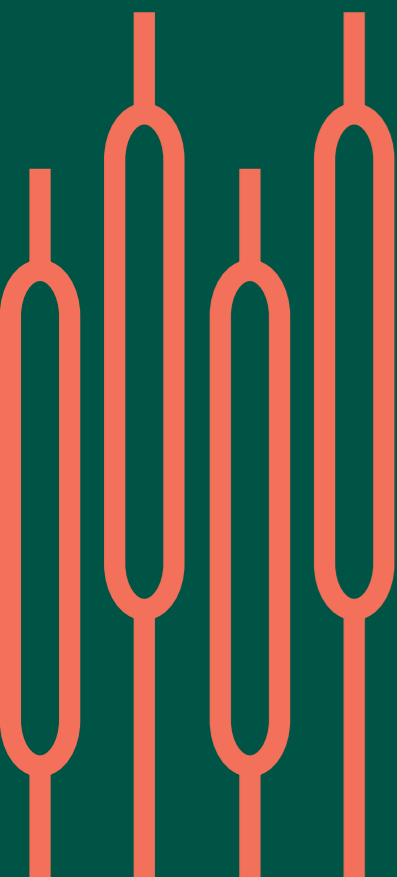
אתה אחראי

עובד זר שהורשע בציד בלתי חוקי – מורחק מהארץ. עד כה הורחקו מסיבה זו עשרות עובדים זרים. העובד והמעביד גם יחד יוצאים ניזוקים מהעניין. אנא, הסבר זאת לפועלים הזרים שאתה מעסיק.

חקלאי! כאיש טבע וכאזרח נאמן ושומר חוק בישראל, חלה עליך החובה לוודא שהעובדים בשדותיך אינם עוסקים בציד בלתי חוקי.

אנחנו אתך. יש לנו פתרונות בשבילך

אנשי רשות הטבע והגנים נכונים לבוא לעזרתך. צוות הסברה מיומן, הכולל מתורגמנים לשפה התאית ולשפות אחרות, נכון להתייצב אצלך (בתיאום מראש) ולהסביר לעובדיך את כללי חוקי הציד ושמירת הטבע בישראל.

שועל בלול תרנגולות

השלכת פסדים ופסולת חקלאית
בשטח מעודדת התרבות טורפים

חקלאי יקר!

שיתוף הפעולה שלך חיוני. יחד נשמור
על דו-קיום של חקלאות וטבע.
זקוק לסיוע, להדרכה ולעצה? אינך בודד בשטח.
התקשר אלינו ונבוא בשמחה לסייע לך.

מקשיבים לכם, איתכם בקו החי:
טל' *3639

©TAN 2020

בתמונה: שועל מצוי | צילום: יורם שפירר

בן אדם למקום

הפקה: אגף הסברה
רח' עם ועולמו 3, ירושלים 95463
www.parks.org.il | *3639 |

פתרון קל ופשוט

בניסוי שנערך בגליל השליכו חקלאים פסדי עופות למכלי אשפה סגורים. במעקב שנמשך שמונה חודשים התברר שפחות מ-20% מהתנים ופחות מ-50% מהשועלים נשארו בתחומי היישובים, ולמרות זאת לא ניכר שינוי בטריפת המכרסמים. ייתכן שהטורפים, שמזונם זמין להם בזכות האדם, "שכחו" איך לטרוף מכרסמים.

המסקנה:

אמצעי פשוט של "הפחתת זמינות פסולת חקלאית" משפיע מאוד על הרכב אוכלוסיות חיות בר. זהו גם אמצעי יעיל, זול ואקולוגי יותר מפתרונות אחרים, כגון הרעלות, ירי, גדרות והצבת מלכודות.

רשות הטבע והגנים לשירותך

פקחי נזקים לחקלאות של רשות הטבע והגנים עומדים לרשותכם, החקלאים. הפקחים רכשו ניסיון רב במציאת פתרונות יעילים, זולים וידידותיים לסביבה. נוכל לסייע לך גם בייעוץ ובהכוונה במידע על מכלי אשפה יעילים.

במסגרת רשות הטבע והגנים פועלים ביולוגים ייעודיים לנזקים של חקלאות שעורכים מחקרי שדה ומייעצים לארגוני המגדלים ולחקלאים על פתרונות ידידותיים לסביבה. אנשי הרשות עוקבים אחר אוכלוסיות של עופות ויונקים (כולל עטלפים) כדי שלא יפגעו ביבולים, בצנרת ובציוד ופועלים גם למניעת התפשטות מחלות מדבקות מחיות בר לאדם.
היעזרו בנו.

(* הנתונים המדעיים מבוססים על מחקריהם של ד"ר עמית דולב - אקולוג מחוז צפון ברשות הטבע והגנים, פרופ' דוד זלץ מהמכון לחקר המדבר באוניברסיטת בן גוריון ותלמידי המחקר: גלעד בינו, איה בן צבי, דותן יושע ודרור קפוטא.

זה כל כך ברור

תאר לך מצב שבסוף הארוחה יושלכו השיירים בסלון הבית. לא יכול להיות. אבל זה מה שקורה אצלנו בטבע כאשר מגדלים משליכים פסדים (פגרי עופות וחיות משק) ופסולת חקלאית בצדי דרכים ובמזבלות פתוחות. התנהגות זו משפיעה על מצבן של אוכלוסיות טורפים כגון שועלים, תנים וזאבים ושל אוכלי כל כגון חזירי-בר. ככל שלבעלי חיים אלה יש מזון רב וזמין יותר, הם מתרבים יתר על המידה ומתקרבים יותר ויותר ליישובים. פשוט מאוד.

פסולת חקלאית פוגעת גם בך!

נזקים ישירים לחקלאי

לריבוי הטורפים ולקרבתם למקומות מיושבים יש השלכות חמורות על האדם ועל הסביבה:

- עלייה בסיכון להעברת מחלות למשק החי.
 - הגברת נזקים של טורפים במשק החי.
 - הגברת נזקים למערכות השקיה.
 - עלייה בסיכון להעברת מחלת הכלבת לאדם ולחיות מחמד.
- אסור לתת לזה לקרות!**

זקוק לסייע, להדרכה ולעצה?
אינך בודד בשטח. התקשר אלינו ונבוא בשמחה לסייע לך.

פגיעה אקולוגית קשה

עודפי מזון מושכים בעלי חיים ומגדילים את מספרם. מחקרים (*) גילו ש-50% מתזונת הזאבים בגולן מתבססת על מקורות ממשק האדם ושצפיפות השועלים ביישובים המגדלים עופות גדולה פי חמישה מצפיפותם בשטחים טבעיים. מצב זה פוגע ביציבות המערכת האקולוגית ובאיזון של הטבע וכתוצאה מכך נצפתה עלייה חמורה בהכשות נחשים ובנזקי מכרסמים בשדות.

ביס אחד יותר מדי

הרעלות מכוונות פוגעות בטבע
ומחטיאות את המטרה

חקלאי יקר!

שיתוף הפעולה שלך חיוני. יחד נשמור
על דו-קיום של חקלאות וטבע.
זקוק לסיוע, להדרכה ולעצה? אינך בודד בשטח.
התקשר אלינו ונבוא בשמחה לסייע לך.

מקשיבים לכם, איתכם בקו החי:
טל' *3639

בתמונה: נשר מקראי | צילום: יורם שפיר

GITAN 8800

בן אדם למקום

הפקה: אגף הסברה
רח' עם ועולמו 3, ירושלים 95463
www.parks.org.il | *3639 |

הסטטיסטיקה אינה נעימה

95 אחוזים ממקרי ההרעלות המתרחשים בישראל שבהן נפגעים בעלי-חיים הן הרעלות זדוניות ומכוונות מראש. חומרי ההדברה העיקריים המעורבים בהרעלות מכוונות הם הקטלניים ביותר. בממוצע מתרחשת בישראל הרעלה מכוונת מדי שלושה ימים. שליש מההרעלות המכוונות נועדו "לסגור חשבון" בסכסוכי שכנים. אם המגמה לא תשתנה, עולם החי של ישראל ייכחד.

אנו רואים את התמונה הכוללת

אתה חושד שחיות בר גורמות לך נזק? קרא לנו. יש לנו כלים לסייע לך להתמודד עם הבעיה ביתר קלות. מלחמתו של החקלאי הבודד כנגד אוכלוסיות של בעלי חיים רבים היא חסרת תוחלת. אנחנו רואים את התמונה הכוללת. הוכחנו זאת, לדוגמה, במאבק כנגד נזקי עורבים. אנו נדריך לא רק אותך, אלא גם את שכניך, בדרך הנכונה להצבת מלכודות כדי לסייע לך לפתור את הבעיה באופן כוללני ולחסוך לך כסף וזמן.

הרעלה בשדה יכולה להיגרם גם בלי כוונה

לכן, רגע לפני שאתה מפזר רעל בשדה, ענה בכנות על השאלות האלה:

- האם אני יודע בוודאות איזה בעל חיים גורם לי נזק?
- האם אני מכיר את אורח החיים של בעל החיים שגורם לי נזק?
- האם ההרעלה באמת יעילה?
- האם אין אמצעי יעיל אחר מלבד הרעלה?

אם אינך יודע ולו גם רק אחת מהתשובות לשאלות האלה, התקשר לרשות הטבע והגנים. מומחי הרשות יסייעו לך למצוא את הפתרון היעיל ביותר. במקרה הצורך אף נזעיק ציידים כדי לדלל את בעלי החיים המזיקים מבלי להשתמש בחומרי הדברה.

הרעלה איננה פתרון. הפתרון הוא במניעת הנזק

מצאת בעל חיים מוטל מת בשדה?
אל תיגע בו. רעלים עלולים לחדור לגופך דרך העור.
כסה את בעל החיים והתקשר לרשות הטבע והגנים.

נכון, יש בעיה

בחקלאות המודרנית, חקלאים נאלצים לפעול נגד מזיקים. חקלאי עלול לחוש תסכול לנוכח פגיעתם של מזיקים ביבולו ועל כן הוא רשאי להשתמש בחומרי הדברה. יחד עם זאת, על החקלאי החי בטבע וחי מן הטבע, מוטלת החובה לפעול בצורה נאותה ובהתאם לחוק. **אנא, הקדש כמה דקות לעיון בדפדפת זו.**

חומרי הדברה מסוכנים גם לך!

הרעלות מכוונות פוגעות באדם ובטבע

חומרי הדברה הם רעלים מסוכנים. פיזור פיתיונות בשדה אינו רק עבירה חמורה האסורה על פי חוק, אלא מעשה העלול להביא לתוצאות קשות, שאין לצפותן מראש. בדרך כלל, הנפגעים הבלעדיים הם דווקא בעלי חיים שאינם חיות המטרה. בעלי חיים אלה מתים בייסורים איומים, שנמשכים שעות ואפילו ימים. הרעל שנצבר בגופם עובר לבעלי חיים הניזונים מהם (עופות דורסים נדירים, נשרים וטורפים נדירים, כמו צבוע) והתוצאה היא אסון אקולוגי שמשפיע בסופו של דבר לא רק על חיות הבר, אלא גם על חיות משק, חיות מחמד, מקורות המים ואף על האדם.

מחקר שנערך בבית החולים "סורוקה" בבאר שבע גילה שבין השנים 1989 ו-1995 התאשפזו בבית חולים זה לבדו 50 בני אדם, 36 מהם ילדים קטנים שהורעלו כתוצאה מפיזור פיתיונות בידי חקלאים.

אסור לתת לזה לקרות!

הרעלה מכוונות בשטחים פתוחים מנוגדת לחוק והעבריינים מסתכנים בעונשים חמורים.

הרעלות מכוונות מחטיאות את המטרה

דוגמה אחת: בשנת 1998 הניח חקלאי בגולן פיתיונות מורעלים בשדה כדי לפגוע בזאבים. התוצאה: לזאבים לא קרה דבר, אך 29 נשרים, עופות נדירים ומוגנים, נמצאו מתים בשדות. דוגמה נוספת: ביוני 2007 נמצאו שבעה נשרים מתים בגולן בגלל הרעלה מבשר שהכיל רעל מסוג אלדיקרב, הנמצא בשימוש בחקלאות. מתוך 22 נשרים שנותרו עד אז בשמורת גמלא נצפו למחרת 11 נשרים בלבד וקינים רבים שבהם גוזלים נשארו נטושים. מקרים דומים התרחשו גם במקומות אחרים בארץ.

